

DECIZIE

09 august 2017

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecător:

Valentina Clevadî

Judecătorii:

Galina Stratulat, Ion Druță,

Iurie Bejenaru și Iuliana Oprea

examinînd recursul declarat de lichidatorul Societății cu Răspundere Limitată „Best Electric Team” – Sergiu Guțu,

în cauza civilă la cererea depusă de lichidatorul Societății cu Răspundere Limitată „Best Electric Team”, în proces de insolabilitate – Guțu Sergiu împotriva terțului poprit Societatea cu Răspundere Limitată „SADE-Compagnie Generale de Travaux d Hydraulique”, cu privire la validarea popririi și încasarea sumei din contul terțului poprit,

împotriva hotărîrii Curții de Apel Chișinău din 27 aprilie 2017, prin care cererea de validare a popririi depusă de lichidatorul Societatea cu Răspundere Limitată „Best Electric Team”, în proces de insolabilitate – Guțu Sergiu, a fost respinsă.

A C O N S T A T A T:

La 04 martie 2016, lichidatorul Societății cu Răspundere Limitată „Best Electric Team”, în proces de insolabilitate – Guțu Sergiu a înaintat cerere împotriva terțului poprit Societatea cu Răspundere Limitată „SADE-Compagnie Generale de Travaux d Hydraulique”, cu privire la validarea popririi și încasarea sumei din contul terțului poprit.

În motivarea pretențiilor a indicat că Societatea cu Răspundere Limitată „Best Electric Team” a încheiat cu Societatea cu Răspundere Limitată „SADE-Compagnie Generale de Travaux d Hydraulique” 5 contracte, privind executarea lucrărilor de renovare a sistemelor de irigare în s. Blindești și s. Grozești.

Lichidatorul Sergiu Guțu a precizat că Societatea cu Răspundere Limitată „SADE-Compagnie Generale de Travaux d Hydraulique” are datorii față de Societatea cu Răspundere Limitată „Best Electric Team” rezultate din contractele nr. REA-8102-121 /2014 din 13 august 2014 și nr. REA-8102-122/2014 din 13 august 2014, în cuantum de 1 169 993, 31 lei.

Reclamantul a specificat că suma dată reprezintă masa debitoare a întreprinderii insolubile care urmează a fi distribuită creditorilor.

A fost accentuat faptul că la 24 februarie 2016, a înștiințat terțul propriu prin somație despre faptul înființării popririi asupra sumelor datorate în mărime de 1 169 993, 31 lei.

Somația respectivă a fost recepționată de către terțul poprit la 26 februarie 2016, însă acesta a ignorat cerințele lichidatorului, privind transferarea sumei poprite la contul de acumulare în termen de 5 zile din momentul recepționării.

Solicită lichidatorul Societății cu Răspundere Limitată „Best Electric Team”, în proces de insolabilitate – Guțu Sergiu, admiterea cererii, validarea popririi în cuantum de 1169993,31 lei, cu încasarea sumei respective din contul Societății cu Răspundere Limitată „SADE-Compagnie Generale de Travaux d Hydraulique”, la contul de acumulare a debitorului insolubil.

Prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 27 aprilie 2017, cererea depusă de lichidatorul Societății cu Răspundere Limitată „Best Electric Team”, în proces de insolabilitate – Guțu Sergiu împotriva terțului poprit Societatea cu Răspundere Limitată „SADE-Compagnie Generale de Travaux d Hydraulique”, cu privire la validarea popririi și încasarea sumei din contul terțului poprit a fost respinsă ca neîntemeiată (f.d. 144, 145-149, vol. II).

Pentru a hotărî astfel, instanța de insolabilitate a menționat că bilanțurile contabile demonstrează faptul achitării plăților în avans de către Societatea cu Răspundere Limitată „SADE-Compagnie Generale de Travaux d Hydraulique”.

La 28 aprilie 2017, lichidatorul Societății cu Răspundere Limitată „Best Electric Team”, în proces de insolabilitate – Guțu Sergiu, a contestat cu recurs hotărârea instanței de insolabilitate, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii Curții de Apel Chișinău din 27 aprilie 2017, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care cererea privind validarea popririi să fie admisă.

În motivarea recursului a invocat faptul că instanța de insolabilitate nu a constatat toate circumstanțele importante pentru soluționarea corectă a pricinii, fiind aplicate eronat normele de drept material.

Instanța de recurs reliefează prevederile art. 8 din Legea insolabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, care statuează expres că hotărârile și încheierile instanței de insolabilitate pot fi atacate cu recurs în termen de 15 zile calendaristice din data pronunțării și numai în cazurile prevăzute expres de prezenta lege.

Prin urmare, actele pricinii certifică faptul că hotărârea instanței de insolvență contestată, a fost pronunțată la 27 aprilie 2017, iar recursul a fost declarat la 28 aprilie 2017.

Astfel, instanța de recurs constată că recursul a fost declarat în termen.

La 09 iunie 2017, în adresa intimă a fost expediată copia recursului, iar la 21 iunie 2017, în adresa Curții Supreme de Justiție a parvenit referința prin care avocata Viorica Bejan, în interesele Societatea cu Răspundere Limitată „SADE-Compagnie Generale de Travaux d Hydraulique”, fiind împuternicită prin mandatul seria MA, nr. 0490698 din 01 aprilie 2016 (f.d. 19) a solicitat respingerea recursului, cu menținerea hotărârii contestate.

Ulterior, la 08 august 2017, lichidatorul Societății cu Răspundere Limitată „Best Electric Team”, în proces de insolvență – Guțu Sergiu, a depus recurs suplimentar.

Studiind materialele dosarului, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție, consideră recursul declarat de lichidatorul Societății cu Răspundere Limitată „Best Electric Team”, în proces de insolvență – Guțu Sergiu, întemeiat și care urmează a fi admis.

În favoarea concluziei enunțate se invocă următoarele argumente.

În conformitate cu prevederile art. 445 alin. (1) lit. c) CPC, instanța de recurs, după ce judecă recursul este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită pricina spre rejudecare în instanța de apel în toate cazurile în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Din materialele cauzei rezultă că la 13 august 2014, între Societatea cu Răspundere Limitată „SADE-Compagnie Generale de Travaux d Hydraulique”, în calitate de contractant și Societatea cu Răspundere Limitată „Best Electric Team”, în calitate de subcontractant, a fost încheiat un acord de subcontractare nr. REA-8102-121/2014, prin care subcontractantul s-a obligat să execute anumite lucrări ce țin de „Consumul de apă și structura de protecție a peștilor pentru CIS Blindești”, iar potrivit pct. 4 al secțiunii I din acord, contractantul s-a obligat să achite prețul pentru lucrările efectuate de către subcontractant (f.d. 120-122, vol. I).

Tot actele pricinii atestă faptul că la 13 august 2014, între Societatea cu Răspundere Limitată „SADE-Compagnie Generale de Travaux d Hydraulique”, în calitate de contractant și Societatea cu Răspundere Limitată „Best Electric Team”, în calitate de subcontractant, a fost încheiat un acord de subcontractare nr. REA-8102-122/2014, prin care subcontractantul s-a obligat să execute anumite lucrări ce țin de „Consumul de apă și structura de protecție a peștilor pentru CIS Grozești”, iar potrivit pct. 4 al secțiunii II din acord, contractantul s-a obligat să achite prețul pentru lucrările efectuate de către subcontractant (f.d. 139-141, vol. I).

Luând la bază aceste două acte juridice, lichidatorul Societății cu Răspundere Limitată „Best Electric Team”, în proces de insolvență – Guțu Sergiu a depus

cerere în instanța de insolvență împotriva împotriva terțului poprit Societatea cu Răspundere Limitată „SADE-Compagnie Generale de Travaux d Hydraulique”, prin care a solicitat validarea popririi în cuantum de 1169993,31 lei, cu încasarea sumei respective din contul Societății cu Răspundere Limitată „SADE-Compagnie Generale de Travaux d Hydraulique”, la contul de acumulare a debitorului insolvent.

Ulterior, în urma examinării cererii date, Curtea de Apel Chișinău ca instanță de insolvență, prin hotărârea din 27 aprilie 2017, a respins-o ca neîntemeiată.

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție analizând situația de fapt din speța dată, în raport cu probele anexate la dosar, menționează că instanța de insolvență nu a analizat sub toate aspectele circumstanțele pricinii, fapt ce atrage încălcarea dreptului la un proces echitabil.

În susținerea poziției respective, instanța de recurs considera necesar de a contura prevederile art. 126, alin. alin. (1) și (2) din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, potrivit cărora sînt supuse urmăririi silite prin poprire mijloacele bănești în numerar și fără numerar, în monedă națională și în valută străină, titlurile de valoare, alte bunuri mobile corporale care sînt datorate debitorului ori sînt deținute în numele său de un terț sau pe care acesta din urma i le va datora în viitor în temeiul unor raporturi juridice existente. De asemenea, pot fi poprite bunurile mobile corporale ale debitorului deținute de un terț în numele lui și creanța cu termen ori sub condiție. În acest caz, poprirea nu va putea fi executată decît după ajungerea la termen ori de la data îndeplinirii condiției. Poprirea se înființează prin somație a administratorului insolvenței/lichidatorului și se comunică terțului menționat la alin. (1) împreună cu o copie certificată de pe hotărârea de intentare a procedurii de insolvență/faliment asupra debitorului.

Întru respectarea acestor prevederi legale, lichidatorul Societății cu Răspundere Limitată „Best Electric Team”, în proces de insolvență – Guțu Sergiu, la 24 februarie 2016 a expediat în adresa Societății cu Răspundere Limitată „SADE-Compagnie Generale de Travaux d Hydraulique” somație de poprire, care a fost recepționată de către compania vizată, la 26 februarie 2016. Solicitățile lichidatorului privind transferul sumei poprite, au fost ignorate (f.d. 12-14, vol. I).

În continuare, instanța de recurs consideră necesar de a reitera prevederile art. 514 Cod Civil, care statuează expres că obligațiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) și din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condițiile legii.

Colegiul precizează că pentru existența unui raport juridic concret sunt necesare două premise: norma juridică și fapta, căreia norma juridică îi recunoaște valențe juridice. Art. 514 Cod Civil este norma juridică care stabilește, enumeră tipurile, categoriile de fapte care pot servi drept izvor sau temei al nașterii raportului obligațional. Prin contract se manifestă acordul de voință intervenit între două sau mai multe părți pentru a constitui, modifica, transmite sau stinge un raport juridic.

Potrivit art. 572, alin. (1) și (2) Cod Civil, temeiul executării rezidă în existența unei obligații. Obligația trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credință, la locul și în momentul stabilit.

Instanța de recurs menționează că prin natura sa, raportul juridic obligațional este menit să producă efecte juridice. Efectul general al oricărei obligații este de a da creditorului dreptul de a obține de la debitor îndeplinirea exactă a prestației la care s-a obligat, dar, pentru ca o obligație să poată fi executată, mai întâi de toate, este necesar ca aceasta să existe, adică să fi luat naștere în virtutea unuia din temeiurile prevăzute în art. 8 și art. 514 Cod Civil.

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, coroborând prevederile art. 126 din Legea insolvenței cu prevederile art. 8, 514 și 572 Cod Civil, punctează faptul că obligațiile dintre părțile litigante, au apărut în baza actelor juridice nr. REA-8102-121/2014 din 13 august 2014 și nr. REA-8102-122/2014 din 13 august 2014, prin care Societatea cu Răspundere Limitată „Best Electric Team” s-a obligat să efectueze anumite lucrări la CIS Blindești și CIS Grozești, iar Societatea cu Răspundere Limitată „SADE-Compagnie Generale de Travaux d Hydraulique” s-a obligat să achite prețul acestor lucrări.

Prin urmare, reclamantul-recurent probează existența obligațiilor nexecutate prin acordurile de subcontractare nr. REA-8102-121/2014 din 13 august 2014 și nr. REA-8102-122/2014 din 13 august 2014 și contabilitatea Societății cu Răspundere Limitată „Best Electric Team”, iar pîrîtul-intimat obiectează în sensul stingerii obligațiilor rezultate din actele juridice enunțate, prin faptul compensării acestora, însă în sensul dat nu au fost prezentate careva probe.

În acest sens, instanța de recurs învederează faptul că instanța de insolvență nu a cercetat sub toate aspectele circumstanțele ce țin de onorarea obligațiilor de către Societatea cu Răspundere Limitată „SADE-Compagnie Generale de Travaux d Hydraulique”, rezultate din acordurile de subcontractare enunțate mai sus. Or, în acest sens, urma a fi prezentate înscrisuri din care ar rezulta achitarea lucrărilor efectuate de către Societatea cu Răspundere Limitată „Best Electric Team”.

Mai mult decît atît, avocata Viorica Bejan, în interesele Societatea cu Răspundere Limitată „SADE-Compagnie Generale de Travaux d Hydraulique”, atît în referința înaintată la cererea de validare a popririi, cît și în referința înaintată la cererea de recurs, susține că datoria pretinsă de lichidatorul Societății cu Răspundere Limitată „Best Electric Team” – Sergiu Guțu, în cuantum de 1169993,31 lei a fost stinsă de către Societatea cu Răspundere Limitată „SADE-Compagnie Generale de Travaux d Hydraulique”, în baza declarațiilor de compensare.

Astfel, instanța de insolvență a examinat superficial circumstanțele cu privire la stingerea obligațiilor față de Societatea cu Răspundere Limitată „Best Electric Team”, nu a stabilit cert faptul dacă obiectul compensării au fost

angajamentele părților litigante izvorâte din acordurile de subcontractare nr. REA-8102-121/2014 din 13 august 2014 și nr. REA-8102-122/2014 din 13 august 2014, având în vedere că părțile aflate în litigiu au încheiat și alte acte juridice generatoare de obligații.

În această ordine de idei este remarcabil faptul că din actele administrate la dosar și anume certificatul de plată final, nu se distinge cert că aceste plăți au fost efectuate în baza acordurilor de subcontractare enunțate, sau este o formă de compensare realizată pe fondul obligațiilor rezultate din actele juridice nr. REA-8102-121/2014 din 13 august 2014 și nr. REA-8102-122/2014 din 13 august 2014 (f.d. 223, vol. I).

Suplimentar la cele invocate supra, instanța de recurs consideră oportun de a reitera prevederile art. 118, alin. (1) CPC, care statuează expres că fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel, iar potrivit art. 123, alin. (6) CPC, faptele invocate de una din părți nu trebuie dovedite în măsura în care cealaltă parte nu le-a negat.

Sub acest aspect, Colegiul atrage atenția instanței de insolabilitate că Societatea cu Răspundere Limitată „SADE-Compagnie Generale de Travaux d Hydraulique”, potrivit probelor anexare la dosar, nu a negat existența obligațiilor față de Societatea cu Răspundere Limitată „Best Electric Team” generate de acordurile nr. REA-8102-121/2014 din 13 august 2014 și nr. REA-8102-122/2014 din 13 august 2014, dar a susținut că plățile respective au fost compensate, neprobând acest fapt.

Instanța de recurs menționează că circumstanțele relatate supra atrag încălcarea dreptului la un proces echitabil, respectarea căruia este accentuată și în jurisprudența constantă a Curții Europene pentru Drepturile Omului.

În conformitate cu art. 239 CPC, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată. Instanța își întemeiază hotărârea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță și pe probele cercetate în ședință de judecată. Concomitent, conform art. 241 alin. (5) CPC, în motivare se indică circumstanțele pricinii constatate de instanță, probele care se întemeiază concluziile ei privitor la aceste circumstanțe, argumentele invocate de instanță la respingerea unor probe, legile de care s-a călăuzit instanța.

În sprijinul normelor naționale vin și reglementările Curții Europene pentru Drepturile Omului, jurisprudența căreia își are izvorul în dreptul oricărei părți în cadrul unei proceduri de a beneficia de respectarea acestor norme, fiind piloni de bază ai dreptului la un proces echitabil.

La rejudecarea cauzei, se va ține cont de criticile invocate în textul deciziei și se vor înlătura omisiunile admise de instanța de insolabilitate, pentru asigurarea unei judecări corecte și legale a pretențiilor înaintate.

Instanța de recurs punctează că prin prisma prevederilor art. 5 alin. (9) din Legea insolvenței, se va reține că în cazul casării unei hotărâri a instanței de insolvență, cu remiterea cauzei la rejudecare, rejudecarea se va face de alt complet al instanței de insolvență (alt judecător).

Din considerentele menționate, având în vedere faptul că eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de lichidatorul Societății cu Răspundere Limitată „Best Electric Team” – Sergiu Guțu, a casa hotărârea instanței de insolvență, cu remiterea pricinii pentru rejudecare în Curtea de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Se admite recursul declarat de lichidatorul Societății cu Răspundere Limitată „Best Electric Team” – Sergiu Guțu.

Se casează hotărârea Curții de Apel Chișinău din 27 aprilie 2017, pronunțată în cauza civilă la cererea depusă de lichidatorul Societății cu Răspundere Limitată „Best Electric Team”, în proces de insolvență – Guțu Sergiu împotriva terțului poprit Societatea cu Răspundere Limitată „SADE-Compagnie Generale de Travaux d Hydraulique”, cu privire la validarea popririi și încasarea sumei din contul terțului poprit, cu remiterea cauzei pentru rejudecare în instanța de insolvență – Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecători.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței, judecătorul

Valentina Clevadi

judecători

Galina Stratulat

Ion Druță

Iurie Bejenaru

Iuliana Oprea